

S. M.

Określenie warunków korzystania z lokali w budynkach położonych na terenie państwowych gospodarstw rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa

Palestra 8/7(79), 62-63

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA

1. Ogłoszenie nowego Kodeksu cywilnego i przepisów wprowadzających kodeks cywilny

Uchwalone przez Sejm w dniu 23 kwietnia 1964 r. oba powyższe akty ustawodawcze zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 16 pod poz. 93 i poz. 94.

Na nowy Kodeks cywilny składają się normy prawne ujęte w 1088 artykułach, podzielone na 4 księgi, a te z kolei — na części, tytuły, działy i rozdziały. Ogłoszenie Kodeksu cywilnego zamknęło wiele lat trwającą pracę kodyfikacyjną, której rezultatem jest nowy porządek prawny w dziedzinie stosunków cywilnoprawnych w PRL.

Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny ustalają, że ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r. z wyjątkiem art. 160—167, 178, 213—219 oraz art. 1058—1088, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia kodeksu (18 maja 1964 r.). Wymienione przepisy regulują problematykę prawną nieruchomości rolnych i gospodarstw rolnych i zastąpiły obowiązujące do tego czasu przepisy ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o obrocie nieruchomościami rolnymi i ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o ograniczeniu podziału gospodarstw rolnych.

Dla praktyki prawnej — w okresie *vacatio legis* — istotne znaczenie ma wszechstronna analiza przepisów nowego Kodeksu cywilnego oraz przepisów wprowadzających kodeks cywilny, przede wszystkim pod kątem widzenia ustalenia zmian ustawodawczych w porównaniu z dotychczas obowiązującym stanem legislacyjnym.

2. Określenie warunków korzystania z lokali w budynkach położonych na terenie państwowych gospodarstw rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 maja 1964 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 114) zostały w odmienny niż dotychczas sposób określone warunki korzystania z dniem 1 lipca 1964 r. z lokali mieszkalnych i użytkowych w budynkach położonych na terenie niektórych jednostek organizacyjnych należących do resortów rolnictwa oraz leśnictwa. Za teren państwowego gospodarstwa rolnego i leśnego, przedsiębiorstwa mechanizacji rolnictwa lub warsztatu mechanicznego uważa się — w rozumieniu rozporządzenia — nieruchomości wchodzące w skład tego gospodarstwa, przedsiębiorstwa lub warsztatu, niezależnie od położenia tych nieruchomości.

Przepisy rozporządzenia regulują zasady zajmowania lokali w budynkach położonych na terenie omawianych gospodarstw i przedsiębiorstw, zasady i tryb opróżniania lokali, rodzaje uprawnień przysługujących dotychczasowym najemcom w razie rozwiązania umowy o pracę lub ustania stosunku służbowego. Przymusowe usuwanie z lokali na podstawie ostatecznych decyzji ciąży na organach do spraw lokalowych prezydiów rad narodowych, na których terenie działania zamieszkują osoby podlegające wykwaterowaniu.

Jednocześnie przepisy rozporządzenia unormowały sprawy wysokości czynszu najmu i wymiaru opłat za korzystanie z lokali przez osoby uprawnione do ich zajmowania oraz osoby nie uprawnione. Dla tych ostatnich osób stawki miesięcznego czynszu najmu za lokale mieszkalne określa tabela stanowiąca załącznik do rozporządzenia (6—9 zł za 1 metr kwadratowy powierzchni użytkowej).

3. Zmiana przepisów w sprawie ewidencji niektórych osób zatrudnionych w handlu

Uchwałą Nr 114 Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1964 r. (Mon. Pol. Nr 27, poz. 121) zostały wprowadzone zmiany w uchwale Nr 141 Rady Ministrów z dnia 6 maja 1953 r. w sprawie ewidencji niektórych osób zatrudnionych w handlu. Zmiany polegają na nowym sformułowaniu obowiązków i podstaw skreślenia z centralnego rejestru osób zwolnionych z pracy za nadużycia i niedobory w handlu i gastronomii. Uchwałą Nr 141 wymienia taksatywnie dokumenty, które uzasadniają obowiązek zakładu pracy do skierowania wniosku o skreślenie zainteresowanej osoby z rejestru prowadzonego w Ministerstwie Handlu Wewnętrznego.

Ponadto inne postanowienie uchwały Nr 114 ustala, że karta kwalifikacyjna ulega usunięciu z centralnego rejestru i zniszczeniu po upływie 6 lat od daty rozwiązania umowy z osobą zwolnioną z pracy na podstawie art. 2 dekretu z dnia 18 stycznia 1956 r. albo z którą bez wypowiedzenia rozwiązano z jej winy umowę zlecenia, umowę agencyjną lub umowę o akwizycję na skutek powstałych niedoborów lub dokonanych nadużyć.

Jednolity tekst uchwały Nr 141 Rady Ministrów z dnia 6 maja 1958 r. w aktualnym jej brzmieniu został ogłoszony jako załącznik do obwieszczenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 16 maja 1964 r. (Mon. Pol. Nr 35, poz. 167).

4. Wytyczne dla wykonania obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej przez zespoły adwokackie

Z dniem 13 maja 1964 r. weszły w życie wytyczne Prezesa Rady Ministrów (objęte zarządzeniem Nr 36 z dnia 26 kwietnia 1964 r.) dla wykonywania obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej przez zespoły adwokackie (Mon. Pol. Nr 31, poz. 135).

Wydane na podstawie art. 18 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury wytyczne zezwalają zespołom adwokackim na wykonywanie usług w zakresie obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie pisemnego zlecenia tych jednostek. Usługi prawne zespołów adwokackich dla tych jednostek mogą mieć jedynie doraźny charakter, tj. wykonanie określonej czynności i zastępowanie w określonej sprawie w postępowaniu przed sądami, komisjami arbitrażowymi i organami administracji państwowej. Wytyczne określają, w jakich wypadkach jednostki gospodarki uspołecznionej mogą zwrócić się o wykonanie usługi prawnej przez zespół adwokacki, przy czym włożony został na te jednostki obowiązek uzyskania pisemnego zezwolenia jednostki nadrzędnej na zlecenie wykonywania usługi. Odpis zezwolenia jednostka nadrzędna ma przysłać prezesowi określonej komisji arbitrażowej, właściwej dla siedziby jednostki, której zezwolenia udzielono.